

Církevní matriky

Vypracoval: Martin Štěřba

Matrika - obecně

- Matrika je úřední kniha, do níž byla za určitým účelem zapisována jména osob, které splňují požadavky evidence příslušné instituce.
- Matriky univerzitní, vojenské a církevní

Církevní matriky

- Patří k pramenům vzešlým z činnosti církevní správy.
- Nejstarší zachovalou matrikou je jáchymovská matrika sňatků z roku 1531.
- Pro Moravu a české Slezsko je nejstarší matrikou oddací a úmrtní matrika z Rázové od roku 1571.

Církevní matriky

- Povinné vedení matrik bylo nařízeno na Tridentuském koncilu (1545 až 1563).
- Nařízení bylo vydáno pro potřebu evidovat udělované svátosti – křtu, manželství a posledního pomazání. Proto se v raném novověku neuvádělo datum narození, ale datum křtu.
- Na našem území bylo nařízení přijato po zhruba 40 letech od koncilu.
- Po třicetileté válce jsou matriky na našem území poměrně dobře a často zachovalé.
- Matriky mají tři části evidující: narození (křest), sňatek a úmrtí osob.
- Záznamy do nich byly vpisovány pomocí vět.

November 8	Wimmer Namen	Wier
Den 4. ghor geboren getauft	By Maria 1. . . 1. 1. Gebürt von mir: P. Johann Wiering Cap. gezeuht Gebauer: Maria Baudisch mit Pausfchick N. 77	Wingertz John, katholisch, Bau- herr, ofteliger Hof, mit Maria Katharina in Pausfchick N. 71 mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 77, beide zum künftigen Ehestand gezeuht, katholisch.
Den 14ten geboren getauft	Alouisia 1. . . 1. 1. Gebürt von mir: P. Johann Wiering Cap. gezeuht Gebauer: Maria Baudisch mit Pausfchick N. 77	Ignaz Wiering, katholisch, Bau- herr, ofteliger Hof, mit Maria Katharina in Pausfchick N. 71 mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 77, beide zum künftigen Ehestand gezeuht, katholisch.
Den 25. ghor geboren getauft	Joseph 1. . . 1. 1. Gebürt von mir: P. Johann Wiering Cap. gezeuht Gebauer: Maria Baudisch mit Pausfchick N. 77	Wingertz Dichter, katholisch, Bau- herr, ofteliger Hof, mit Maria Katharina in Pausfchick N. 71 mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 77, beide zum künftigen Ehestand gezeuht, katholisch.
Den 28. ghor geboren getauft	Anton 1. . . 1. 1. Gebürt von mir: P. Johann Wiering Cap. gezeuht Gebauer: Maria Baudisch mit Pausfchick N. 77	Wingertz Dichter, katholisch, Bau- herr, ofteliger Hof, mit Maria Katharina in Pausfchick N. 71 mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 77, beide zum künftigen Ehestand gezeuht, katholisch.
Den 29. ghor geboren getauft	Barbara 1. . . 1. 1. Gebürt von mir: P. Johann Wiering Cap. gezeuht Gebauer: Maria Baudisch mit Pausfchick N. 77	Wingertz Dichter, katholisch, Bau- herr, ofteliger Hof, mit Maria Katharina in Pausfchick N. 71 mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 77, beide zum künftigen Ehestand gezeuht, katholisch.

November 8	Müller	Hamer	Stand.
Den 4. ghor geboren getauft	Barbara, katholisch, ofteliger Hof, mit Johann Josef, Bauherr, in Pausfchick N. 74, mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 75.	Thomas Gal George Pöcher	Katholischer Hof Pausfchick N. 72. Bauherr in Pausfchick N. 75.
Den 14ten geboren getauft	Maria, katholisch, ofteliger Hof, mit Johann Josef, Bauherr, in Pausfchick N. 74, mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 75.	Anna Knapke H. H.	Landwirthschaft Pausfchick N. 73. Hof in Pausfchick N. 75.
Den 25. ghor geboren getauft	Anna, katholisch, ofteliger Hof, mit Johann Josef, Bauherr, in Pausfchick N. 74, mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 75.	Johann Mathew Marica Lautsch	Hauswirthschaft mit Pausfchick N. 73. Katholischer Hof Pausfchick N. 77.
Den 28. ghor geboren getauft	Maria, katholisch, ofteliger Hof, mit Johann Josef, Bauherr, in Pausfchick N. 74, mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 75.	Johann Mathew Pöcher H.	Hauswirthschaft mit Pausfchick N. 73. Landwirthschaft Pausfchick N. 75.
Den 29. ghor geboren getauft	Barbara, katholisch, ofteliger Hof, mit Johann Josef, Bauherr, in Pausfchick N. 74, mit Wiering Margaretha, Bauherrin geboren, katholisch, mit Pausfchick N. 75.	Anton Ludwig Katharina Katharina	Landwirthschaft mit Pausfchick N. 73. Landwirthschaft Pausfchick N. 75.

Ukázka novějšího
typu vedení matrik –
zápis do předem
připravených sloupců
a řádků.

Fabr. Monat und Tag	Danz. Nro.	Name des Verstorbenen	Religion		Geschlecht		Alter		Krankheit und Todesart
			lutherisch	reformirte	männlich	weiblich	Jahre	Wochen Tage	
1863-11-24	110	Hjenn Wistoyg Carl Wasth Hjenn Joh. profpjos bebrcker in Krasnopol u. Hradec Krasnopol u. 40 Jahren Lublantha	1		1		72		Die melende Krankheit 1863-11-24 Krasnopol 1863-11-24 Krasnopol 1863-11-24 Krasnopol
1863-11-25	111	Antonina Barbara Hradec Krasnopol Krasnopol u. 3 abgustel Krasnopol u. 132	1		1		69		Die melende Krankheit 1863-11-25 Krasnopol 1863-11-25 Krasnopol 1863-11-25 Krasnopol
1863-11-26	112	Katalinka Otakar Krasnopol u. 132 Krasnopol u. 132	1		1		46		Die melende Krankheit 1863-11-26 Krasnopol 1863-11-26 Krasnopol 1863-11-26 Krasnopol
1863-11-27	113	Corny Anton Krasnopol u. 61 Krasnopol u. 61	1		1		7		Die melende Krankheit 1863-11-27 Krasnopol 1863-11-27 Krasnopol 1863-11-27 Krasnopol
1863-11-28	114	Cornelia Anton Krasnopol u. 19 Krasnopol u. 19	1		1		48		Die melende Krankheit 1863-11-28 Krasnopol 1863-11-28 Krasnopol 1863-11-28 Krasnopol
1863-11-29	115	Joseph von Krasnopol u. 19 Krasnopol u. 19	1		1		83		Die melende Krankheit 1863-11-29 Krasnopol 1863-11-29 Krasnopol 1863-11-29 Krasnopol

Fabr. Monat und Tag	Danz. Nro.	Name des Verstorbenen	Religion		Geschlecht		Alter		Krankheit und Todesart
			lutherisch	reformirte	männlich	weiblich	Jahre	Wochen Tage	
1863-11-29	116	Joseph Josef Krasnopol u. 11 Krasnopol u. 11	1		1		77		Die melende Krankheit 1863-11-29 Krasnopol 1863-11-29 Krasnopol 1863-11-29 Krasnopol
1863-11-30	117	Antonina Krasnopol u. 14 Krasnopol u. 14	1		1		4		Die melende Krankheit 1863-11-30 Krasnopol 1863-11-30 Krasnopol 1863-11-30 Krasnopol
1863-12-1	118	Konstanza Antonie Krasnopol u. 132 Krasnopol u. 132	1		1		7		Die melende Krankheit 1863-12-1 Krasnopol 1863-12-1 Krasnopol 1863-12-1 Krasnopol
1863-12-2	119	Abelona Prantische Krasnopol u. 143 Krasnopol u. 143	1		1		43		Die melende Krankheit 1863-12-2 Krasnopol 1863-12-2 Krasnopol 1863-12-2 Krasnopol
1863-12-3	120	Prantische Antonie Krasnopol u. 11 Krasnopol u. 11	1		1		11		Die melende Krankheit 1863-12-3 Krasnopol 1863-12-3 Krasnopol 1863-12-3 Krasnopol
1863-12-4	121	Sada von Krasnopol u. 19 Krasnopol u. 19	1		1		69		Die melende Krankheit 1863-12-4 Krasnopol 1863-12-4 Krasnopol 1863-12-4 Krasnopol

Ukázka novějšího typu vedení matrik – zápis do předem připravených sloupců a řádků.

Židovské matriky

- Vedení židovských matrik nařídil Josef II. ve svém patentu z roku 1784. Nařízení sjednocovalo zápisy v křesťanských i jiných matrikách.
- Židé si mohli rubriky upravit podle své víry.
- Záznamy vedl rabín, respektive židovský učitel za dohledu katolického duchovního.
- Až zákonem z roku 1868 byla uznána veřejná platnost židovských matrik.

Evangelické matriky

- Po vydání tolerančního patentu Josefem II. se zřídily matriky i pro nekatolíky, které nebyly oficiální a měly jen soukromý charakter. Oficiální zápisy stále vedli katoličtí faráři ve svých matrikách.
- V roce 1848 však už získaly evangelické matriky právo veřejných listin.

Používané jazyky v matrikách

- Ze začátku se k zápisům do matrik používala čeština, němčina i latina.
- V 18. století převládla latina.
- Po reformách Josefa II. z let 1781 a 1784 v německých oblastech – německy a v českých oblastech – česky
- Od poloviny 19. století převládla čeština.

Matriky v moderní době

- Po roce 1949 bylo vedení matrik vyjmuto z pravomoci církve a agendu zcela převzal stát.
- Matriky se soustředily v příslušných matričních obvodech a stará vydání matrik byla ukládána do oblastních archívů.
- Tento systém u nás přetrval do dnešních dnů.

Církevní matrika jako pramen

- Církevní matrika je velice důležitým pramenem pro řadu historických odvětví, zejména pro historickou demografii a genealogii.
- Mnohé matriky jsou dnes digitalizované a dostupné na internetu.
- Internetové odkazy na digitalizované matriky – na Archiv hlavního města Prahy a Moravský zemský archiv.
- <http://www.ahmp.cz/index.html?mid=75> – Archiv hlavního města Prahy
- http://actapublica.eu/matriky/brno/?akce=Hledat&puvodce typ=1&h_puvodce archtyp=brno&submit=Zobrazit – Moravský zemský archiv

hledat

FAQ [mapa webu](#)

- Kontakty
- Badatelna
- Podávání žádostí
- Pro genealogy
- Pražský sborník historický
- Documenta Pragensia
- Konference
- Časté dotazy

Archiv hlavního města Prahy
Archivní 6, 149 00 Praha 4

Tel. ústředna: 23600 1111
Tel. informační přepážka: 23600 4017
Tel. studovna: 23600 4012
Fax: 23600 7100

Přehled fondů a sbírek

Archivní katalog

Archivní pomůcky

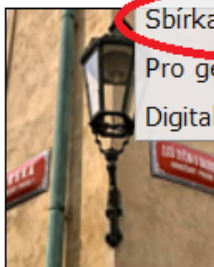
Knihovní katalog

Knihovní fondy

Sbírka matrik (pomůcka)

Pro genealogy

Digitalizované dokumenty

UZAVŘENÍ BUDOVY ARCHIVU HL. M. PRAHY

Vzhledem k současné situaci je budova Archivu hl. m. Prahy uzavřena od 16. 3. 2020 až do odvolání pro řešení žádostí o opisy, výpisy a kopie...

PRO NEJEDNODUŠNĚJŠÍ ŽIVOT

V těchto dnech, kdy si rychlé šíření epidemie vynutilo badatelen, bychom rádi našim uživatelům zprostředkovali útek s historií Prahy i jinou cestou. Na našem facebooku naleznou výběr z nově připravované publikace věnované názvům pražských ulic. Aktuálně vybíráme ty, jejichž názvy připomínají věčný boj lidstva s infekčními chorobami. [[více](#)] »

Města dobývaná, dobytá a okupovaná

Kontexty a důsledky neúspěšné obrany měst od středověku do 20. století

[07.01.20] AHMP zveřejnil Call for Papers pro konferenci 2020. Nabídky referátů zasílejte do 15. 4. 2020. [[více](#)] »

Digitalizace Hergetova plánu Prahy

[17.12.19] Archiv hl. m. Prahy digitalizoval ve spolupráci s Národním památkovým ústavem v Praze tzv. Hergetův plán Prahy z r. 1791. Kopie bude zpřístupněna v r. 2020. [[více](#)] »

Městské fotografie Prahy 1850-1870

Na stránce Archivu hlavního města Prahy zvolíme odkaz „Sbírka matrik (pomůcka)“

1/ Staré Město

- farní příslušnost dle čísel popisných domů - Staré Město

farní kostel sv. Ducha

farní kostel sv. Františka

farní kostel sv. Haštala

farní kostel sv. Havla

farní kostel sv. Jakuba

farní kostel sv. Jiljí

farní kostel sv. Kříže Většího

farní kostel sv. Martina ve zdi

Nemocnice Milosrdných bratří

farní kostel sv. Panny Marie na Louži

farní kostel Matky Boží před Týnem

farní kostel sv. Valentýna

2/ Nové Město

- farní příslušnost dle čísel popisných domů - Nové Město

Nemocnice sv. Alžběty Na Slupi

farní kostel sv. Apolináře

farní kostel sv. Ignáce

farní kostel sv. Jindřicha

farní kostel sv. Kateřiny

farní kostel Panny Marie na Karlově

Všeobecná nemocnice

farní kostel sv. Petra na Poříčí

farní kostel Panny Marie Sněžné

farní kostel sv. Štěpána

Svatováclavská novoměstská trestnice

farní kostel Nejsvětější Trojice v Podskalí

farní kostel Nejsvětější Trojice ve Spálené ul.

farní kostel sv. Vojtěcha

farní kostel sv. Petra a Pavla na Zderaze

Zemský ústav pro choromyslné

Rozcestník pro výběr
digitalizovaného zápisu z
příslušného kostela.

Staré Město (I) Kostel sv. Ducha

Vysvětlivky: *i* = index; **N** = narození; **O** = oddaní; **Z** = zemřelí; **NOZ** = kniha obsahuje zápisy pro všechny typy událostí

Informace: *Kliknutím na aktivní odkazy v signaturách se otevře digitální kopie knihy*

Pro vyhledání jednotlivých údajů v soupisu můžete použít klávesovou zkratku Ctrl+F

Poznámky:

JMENNÉ INDEXY

- 1 **Signatura:** [DUCH i1](#)
Obsahy: **N;** 1722-1814;
OZ; 1784-1814;

Možnosti další volby dle období, k vybranému kostelu – v tomto případě Kostelu sv. Ducha.

MATRIKY

- 2 **Signatura:** [DUCH N1O1Z1](#)
Obsahy: **N;** 1638-1721
O; 1641-1721;
Z; 1673-1721;
- 3 **Signatura:** [DUCH N2O2Z2](#)
Obsahy: **N;** 1721-1776;
O; 1726-1776;
Z; 1721-1776;
- 4 **Signatura:** [DUCH N3O3Z3](#)
Obsahy: **NOZ;** 1777-1784;

Moravský zemský archiv Brno

- Podobně funguje i systém na internetových stránkách Moravského zemského archivu v Brně.
- Internetová stránka: <http://actapublica.eu/hledej/>

Vyhledávání Vyhledávání Podle původce

Zadejte požadavky na vyhledání matriky. Čím více kritérií Vašeho požadavku na zobrazení požadované matriky zadáte, tím počet vybraných a nabízených matrik bude nižší, cílenější. Žádné kritérium výběru není povinné, aplikace Prohlížení matrik vyhledá matriky již při vyplnění jednoho kritéria.

- Pro zjednodušení hledání v brněnských matrikách můžete využít následující pomůcky:
- Milena FLODROVÁ, Brněnské ulice a vývoj jejich názvů od 13. století po dnešek, Brno 1997
 - Karel KUČA, Brno, vývoj města, předměstí a připojených vesnic, Brno 2000

Vyberte typ původce

- Vyberte typ původce -
- českoobratrská církev evangelická
- československá církev
- civilní matriky
- Jednota baptistů
- Jednota bratrská
- německá evangelická církev
- německé vojenské matriky
- německý stavovský úředník
- pravoslavná církev
- řeckokatolická církev
- římskokatolická církev
- starokatolická církev

Po otevření odkazu se objeví průvodce vyhledávaní

Vyhledávání

Moravský zemský archiv Brno

10

Vyhledávání

Podle původce

Zadejte požadavky na vyhledání matriky. Čím více kritérií Vašeho požadavku na zobrazení požadované matriky zadáte, tím počet vybraných a nabízených matrik bude nižší, cílenější. Žádné kritérium výběru není povinné, aplikace Prohlížení matrik vyhledá matriky již při vyplnění jednoho kritéria.

Pro zjednodušení hledání v brněnských matrikách můžete využít následující pomůcky:

- Milena FLODROVÁ, Brněnské ulice a vývoj jejich názvů od 13. století po dnešek, Brno 1997
- Karel KUČA, Brno, vývoj města, předměstí a připojených vesnic, Brno 2000

Obec

Hledat

Signatura

Hledat

Signatura

Strana

Zobrazit

- 1.Vyberte požadovaný archiv
- 2.Zadejte název obce nebo jeho část
- 3.Upřesněte výběr pomocí šipek (pokud je třeba)
- 4.Enter (vyplní formulář vybraným názvem)
- 5.Enter (zpracuje formulář, zobrazí výsledky)

Vyberte požadovaný archiv. Zadejte do vyhledávacího pole hledanou obec. Po zadání několika prvních písmen Vám budou nabídnuty na základě shody znaků možnosti hledání. Čím více znaků z názvu zadáte, tím víc tyto možnosti hledání zúžíte. V nabízených variantách se pohybujete pomocí kurzorových šipek. Potvrdíte enterem, vybraná položka se přesune do vyhledávacího pole. Další enter odešle formulář a zobrazí výsledky vyhledávání.

Lze vyhledávat i pomocí jmenného vyhledávače.

Pokud neznáme přesný název hledané matriky, lze využít průvodce po digitalizovaných fondech.

actapublica.eu/matriky/brno/?akce=Hledat&puvodce_typ=1&h_puvodce_archtyp=brno&submit=Zobrazit

Zobrazení záznamů 0-20 z 11559

Přejít na stranu číslo z celkem 578

« předchozí 1 2 3 4 5 6 7 8 9 další »

Signatura	Okres	Obec	Původce	Narození	Oddaní	Zemřelí	Indexy	Strany	Obr.data
1	Blansko	Obce: 1	Adamov <i>římskokatolická církev</i>	1857 - 1884	-	-		122	1
2	Blansko	Obce: 1	Adamov <i>římskokatolická církev</i>	1885 - 1915	-	-		189	1
4	Blansko	Obce: 1	Adamov <i>římskokatolická církev</i>	-	1858 - 1906	-		74	1
6	Blansko	Obce: 1	Adamov <i>římskokatolická církev</i>	-	-	1858 - 1906		71	1
11	Blansko	Obce: 5	Bedřichov <i>římskokatolická církev</i>	1785 - 1859	-	-		350	1
12	Blansko	Obce: 5	Bedřichov <i>římskokatolická církev</i>	1860 - 1889	-	-		244	1
15	Blansko	Obce: 5	Bedřichov <i>římskokatolická církev</i>	-	1785 - 1859	-		139	1
16	Blansko	Obce: 5	Bedřichov <i>římskokatolická církev</i>	-	1860 - 1915	-		185	1
18	Blansko	Obce: 5	Bedřichov <i>římskokatolická církev</i>	-	-	1785 - 1859		187	1
19	Blansko	Obce: 5	Bedřichov <i>římskokatolická církev</i>	-	-	1860 - 1947		235	1
21	Blansko	Obce: 5	Bedřichov <i>římskokatolická církev</i>	-	-	-		86	1
25	Blansko	Obce: 4	Benešov <i>římskokatolická církev</i>	1787 - 1829	-	-		245	1
26	Blansko	Obce: 1	Benešov <i>římskokatolická církev</i>	1830 - 1870	1830 - 1870	1830 - 1870		219	1
									1

Použitá literatura a odkazy

- Dokoupil, Lumír - Stibor, Jiří: Církevní a státní matriky. In: Myška, Milan - Zářický, Aleš a kol.: Prameny k hospodářským a sociálním dějinám novověku I. Ostrava 2008, s. 20-39.
- Hlaváček, Ivan – Kašpar, Jaroslav – Nový, Rostislav: Vademecum pomocných věd historických. Praha 1994.
- <https://app.box.com/s/d5jsm4al26ruu2yvt8ez>